

Sygn. akt VI Gz 3/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska (spraw.)

Sędziowie: SO Anna Walus-Rzqsa

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2015r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: **(...) Sp. z o.o. w Ł.**

przy udziale dłużników: **M. W. i A. W. (1)**

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikom spółki jawnej

na skutek zażaleń dłużników na postanowienie Sądu Rejonowego
w K. V Wydziału Gospodarczego z dnia 8 maja 2014r. sygn. akt V GCo 66/14

postanawia:

I. **o d d a l i ć** obydwu zażalenia,

II. **z a s ą d z i ć** od dłużnika M. W. na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o. w Ł. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego,

III. **z a s ą d z i ć** od dłużnika A. W. (1) na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o. w Ł. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Krośnie uwzględnił wniosek wierzyciela (...) Sp. z o.o. w Ł. o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu wyrokowi zaocznemu Sądu Rejonowego w Krośnie z dnia 9 czerwca 2011r. sygn. akt V GC 48/11 przeciwko (...) spółki jawnej - P.U.H. GIAUR M. W., A. W. Sp. j. w G. – M. W. i A. W. (1) oraz zasądził solidarnie od dłużników na rzecz wierzyciela koszty postępowania w kwocie 127 zł.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Rejonowy cytując art. 778¹ k.p.c. oraz powołując się na uregulowania zawarte w art. 31 § 1 oraz 22 § 1 i 2 k.s.h. przyjął, że w realiach niniejszej sprawy wierzyciel dołączając do wniosku zawiadomienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach z dnia 24.10.2012r. i 29.10.2012 r., a także treść postanowienia tegoż o umorzeniu postępowania egzekucyjnego o sygnaturze akt (...) z dnia 28.05.2013 r. wykazał, iż było prowadzone postępowanie egzekucyjne skierowane przeciwko dłużnikowi - spółce jawnej, które okazało się w całości bezskuteczne. W tej sytuacji została zrealizowana podstawa faktyczna do sięgnięcia po subsydiarną odpowiedzialność wspólników spółki jawnej za zobowiązania spółki.

Obaj dłużnicy w zażaleniach o takiej samej treści na powyższe postanowienie zaskarżyli je w całości i wniesli o jego uchylenie oraz zasądzenie od wierzyciela na rzecz każdego z dłużników kosztów postępowania zażaleniowego zarzucając, że wierzyciel nie wykazał przesłanek do uwzględnienia wniosku. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez poprzedniego wierzyciela, to jest (...) Sp. z o.o. w upadłości i zostało ona umorzona, ponieważ nie ustalono takich praw majątkowych dłużnika, które pozwoliłyby zaspokoić roszczenie wierzyciela, a wierzyciel prawidłowo zawiadomiony nie złożył w wymaganym terminie stosownych wniosków. W toku postępowania egzekucyjnego (...)zajęto wyłącznie rachunek spółki P.U.H. (...) M. W., A. W. Sp. j. w G. prowadzony przez (...) Bank SA i nie podjęto żadnych innych czynności względem spółki. W czasie umorzenia powyższego postępowania egzekucyjnego spółka jawna dysponowała jeszcze rachunkiem bankowym prowadzonym przez Bank (...) SA, na którym zgromadzone były środki pieniężne. Ponadto w tym czasie prowadzone były inne postępowania egzekucyjne szczegółowo wymienione w zażaleniach w ramach, których spółka sukcesywnie regulowała należności i część tych spraw została zakończona całkowitym wyegzekwowaniem należności, a część spłat jest nadal kontynuowana przez spółkę. Spółka dokonywała również spłaty zadłużenia wobec urzędu skarbowego oraz dysponowała składnikami majątkowymi w postaci towarów handlowych i regulowała wówczas bieżące należności. Do chwili obecnej wobec spółki jawnej prowadzonych jest kilka postępowań egzekucyjnych, w których regularnie spłacane jest zadłużenie. Rachunek bankowy spółki, jej wierzytelności są wolne od jakichkolwiek zajęć. Wszystko to oznacza, że istnieje majątek spółki, z którego można skutecznie prowadzić egzekucję, a co za tym idzie nie ma podstaw do uznania, że egzekucja przeciwko spółce jest bezskuteczna lub taka będzie. Spółka do tej pory prowadzi działalność gospodarczą co wiąże się z możliwością powstawania różnego rodzaju wierzytelności na rzecz spółki. Powyższe oznacza, że nie istniały przesłanki warunkujące nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko spółce jawnej także przeciwko wspólnikom, ponieważ egzekucja prowadzona przeciwko spółce nie była w rzeczywistości bezskuteczna.

Wierzyciel w odpowiedziach na zażalenia wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego wg norm przepisanych wyjaśniając w pierwszej kolejności, że aktualnie nie jest już wierzycielem spornej wierzytelności – na płaszczyźnie materialnoprawnej – albowiem wierzytelność ta została w dniu 14.08.2014 r. zbyta rzecz (...) Sp. z o.o. w G., reprezentowanej przez M. W.. Następcą prawny nie ma jednak woli wstąpienia do niniejszego postępowania, ani dłużnicy nie mają woli cofnięcia zażaleń. Zażalenia jednak są bezzasadne. Dłużnicy nie wykazują, bowiem, aby spółka jawna na chwilę obecną posiadała majątek, z którego można byłoby wyegzekwować jakąkolwiek należność. Dłużnicy nie przedstawiają na tę okoliczność jakichkolwiek dowodów, bowiem przedłożone do zażalenia dokumenty dotyczą środków pieniężnych z 2013r. Wierzyciel nie zajął rachunku bankowego spółki jawnej prowadzonego w banku (...) SA, bo nie miał o nim wiedzy, dlatego że nie został ujawniony w urzędzie skarbowym. Ponadto dłużnicy wskazują w zażaleniach, że wobec spółki jawnej toczy się bądź toczyło się kilkadziesiąt różnych egzekucji prowadzonych przez kilku komorników sądowych. Nie świadczy to o dobrej kondycji finansowej spółki. Jedynie dwa postępowanie egzekucyjne, na drobne kwoty po 3.000 zł, zakończyły się wyegzekwowaniem należności. Reasumując stwierdzić należy, że dłużnicy nie przedstawili jakichkolwiek dowodów świadczących, że spółka jawna obecnie dysponuje majątkiem, z którego wierzyciel może się zaspokoić. Spółka spłacała zadłużenie ale nie oznacza to, że miała środki na zaspokojenie wierzyciela. Niewątpliwie wierzyciel wykazał bezskuteczność egzekucji. Dłużnicy przecząc temu winni wykazać bezpodstawność takiego przyjęcia. Samo spłacanie niektórych wierzytelności i skuteczność części postępowań egzekucyjnych wobec wielości postępowań egzekucyjnych, bez żadnych kompleksowych dowodów na wykazanie stanu majątkowego spółki jawnej nie pozwala na skuteczne podważenie dowodu w postaci umorzenia postępowania egzekucyjnego, które wobec treści orzeczenia komornika z dnia 28 maja (...). zostało w sposób bezsporny wykazane.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenia są bezzasadne.

Sąd Okręgowy rozpoznając obydwie zażalenia merytorycznie uznał, że ustalenia faktyczne oraz stanowisko prawne Sądu Rejonowego w Krośnie jest prawidłowe i przyjmuje je za własne, a skarżący podniesionymi w zażaleniach

zarzutami oraz przedłożonymi dowodami nie wykazali, aby w sprawie nie zachodziły przesłanki merytoryczne i prawne do przyjęcia subsydiarnej odpowiedzialności wspólników spółki jawnej za jej zobowiązania. Zarzuty skarżących sprawdzają się do stwierdzenia, że wdrożona przez pierwszego wierzyciela egzekucja, prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach pod sygn. akt (...) nie została skierowana do całego majątku spółki jawnej, która w czasie prowadzenia postępowania egzekucyjnego posiadała majątek umożliwiający zaspokojenie wierzyciela oraz realizowała należności i do tej pory spłaca zobowiązania.

Sąd odwoławczy podziela stanowisko prawne wierzyciela zajęte w odpowiedziach na zażalenia dłużników, że skoro wierzyciel przedłożonym postanowieniem Komornika z dnia 28 maja 2013r. sygn. akt (...) wykazał bezskuteczność egzekucji wobec jej prawomocnego umorzenia na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc, to skarżący kwestionując podstawę prawną swej odpowiedzialności obowiązani są wykazać okoliczność przeciwną i to nie tylko na datę prowadzenia egzekucji przez wierzyciela, ale również na moment orzekania w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikom. Zgodzić się należy również z wierzycielem, że dłużnicy przedłożonymi dowodami nie wykazali, aby nadanie klauzuli wykonalności było bezpodstawne. Wspólnicy spółki nie przedstawiają żadnych dokumentów dla wykazania istnienia majątku spółki, z którego możliwe jest zaspokojenie wierzyciela. Przedłożonymi dowodami i twierdzeniami wskazują na istnienie wielu wierzycieli, którzy od wielu lat prowadzą postępowania egzekucyjne przeciwko spółce przed kilkoma komornikami. Wskazywane w zażaleniach postępowania egzekucyjne wszczęte zostały w latach 2010 – 2013r. i nawet jeżeli do dzisiaj są prowadzone i spółka w roku 2013 uiszczała drobne kwoty na poczet różnych zobowiązań, w tym publicznoprawnych, nie daje to podstawy do przyjęcia, że egzekucja ze spornego tytułu wykonawczego wydanego w sprawie V GC 48/11 Sądu Rejonowego w Krośnie nie była bezskuteczna, bo pozostaje to w sprzeczności z treścią dokumentu urzędowego. Przesłanką subsydiarnej odpowiedzialności wspólników spółki jawnej za zobowiązania spółki jest bezskuteczność egzekucji wobec spółki, co wierzyciel niewątpliwie w niniejszym postępowaniu wykazał. Zgodzić się należy ze skarżącymi, że oceniając istnienie przesłanki bezskuteczności egzekucji w kontekście regulacji zawartej w art. 778¹ k.p.c. można odwołać się do dorobku orzeczniczego wypracowanego na tle regulacji zawartej w art. 299 k.s.h., statuującej odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o. za jej zobowiązania. Odnośnie bezskuteczności egzekucji jako przesłanki odpowiedzialności za zobowiązania spółki można znaleźć odmiennie stanowiska w orzecznictwie co do tego czy wierzyciel powinien wykazać bezskuteczność egzekucji prowadzonej z całego majątku spółki. W tym zakresie skarżący powołują się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 26.06.2003r. sygn. akt. V CKN 416/01 i z dnia 16.03.2007r. sygn. akt 404/06, cytując je, gdzie Sąd Najwyższy opowiada się za koniecznością prowadzenia egzekucji kompleksowo z całego majątku dłużnika.

Odmienne stanowisko prezentowane było jeszcze w okresie międzywojennym, na tle kodeksu handlowego, kiedy to Sąd Najwyższy stwierdzał, że „dla ustalenia bezskuteczności egzekucji skierowanej przeciwko spółce z o.o. nie jest konieczne przeprowadzenie egzekucji w stosunku do całego majątku, lecz wystarcza udowodnienie, że jedynym majątkiem jest nieruchomości obciążona ponad stu wartość wierzytelnościami, wystająca z pierwszeństwa zaspokojenia” - orz. z dnia (...) C I 1927/37, czy też „wierzyciel spółki z o.o., który dochodzi swojego roszczenia przeciw członkom zarządu nie musi wykazać, że wyczerpał wszystkie możliwe sposoby egzekucji, wystarczy, że jeden ze sposobów egzekucji okazało się bezskutecznym” – orz. z dnia 26.04.1938r. C II 2806/37, wszystko powołane za tezą 2 i 3 komentarza do art. 299 k.s.h. pod red. J. S. wyd.5 Wyd. B.H. (...) W-wa 2012 str. 698. Podobne stanowisko prezentowane jest w komentarzu do art. 299 k.s.h. pod. red. W. P. (wyd. 1 wyd. paw. LexisNexis W. 2008 (str. 548) gdzie czytamy „egzekucja okaże się bezskuteczna przede wszystkim wówczas, jeżeli nie uzyskano zaspokojenia z jakichkolwiek składników majątku spółki (w toku czynności egzekucyjnych, a nie z całej jego masy”. Znajduje ono także odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (np. wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2003 r., V CKN 416/01; wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., IV CKN 1779/00; wyrok SN z 24 lutego 2010 r., II UK 209/09, LEX nr 590243).

Sąd Okręgowy rozpoznający przedmiotowe zażalenie podziela powyższy pogląd. Dla przyjęcia odpowiedzialności subsydiarnej wspólnika spółki jawnej nie jest konieczne wyczerpanie przez egzekwującego wierzyciela wszystkich możliwych sposobów egzekucji celem ustalenia, że ustalony majątek dłużnika –spółki jawnej - nie wystarcza

do zaspokojenia długu, bo wówczas odpowiedzialność subsydiarna wspólników okazałaby się iluzoryczna. Jak w okolicznościach tej sprawy wierzyciel prowadził egzekucję od 2012 r. W toku postępowania egzekucyjnego organ egzekucyjny wezwał dłużnika (spółkę jawną) do złożenia w trybie art. 801 kpc wyjaśnień dotyczących całego majątku, a dłużnik nie złożył żądanego oświadczenia (zawiadomienia Komornika z dnia 24 i 29.10.2012r. k. 11 i 12). Egzekucja była skierowana niewątpliwie do wierzytelności publicznoprawnych (US i ZUS) i rachunków bankowych dłużnika, przy czym na jednym z rachunków brak było środków umożliwiających realizację zajęcia, a na drugim doszło do zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej. Natomiast niewątpliwie do dłużnika wówczas prowadzono 10 postępowań egzekucyjnych. Wszystko to ostatecznie było podstawą przyjęcia, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych, albowiem nie ustalono takich praw majątkowych dłużnika, które pozwoliłyby zaspokoić roszczenia wierzyciela, w konsekwencji postępowanie egzekucyjne zostało prawomocnie umorzone. Aktualnie wspólnicy wykazują, że mieli rachunek bankowy w (...) SA i przedłożyli wyciągi z sześciu dni maja 2013r. oraz jednego dnia kwietnia 2013r., kiedy salda końcowe były zerowe lub kilkuzłotowe (k. 86,88,90,92) a w dniach 17, 22 i 28 maja 2013r. saldo wynosiło kolejno 6.051,84 zł, 2.192,99 zł, 6.100,04 zł. Przedłożyli także kserokopie potwierdzeń dokonania płatności przez spółkę w lutym, lipcu, wrześniu i listopadzie 2013r. do urzędu skarbowego oraz od stycznia 2013r. do lutego 2014r. do komornika, a także kwit kw (...) z 18.07.2013r. jako zapłatę faktury i kwit (...) z 1.08.2013r. jako wpłata do kasy spółki. Kserokopie nie są dokumentami, ale nawet gdyby z korzyścią dla skarżących rozważać je to w całości okoliczności sprawy nie przedstawiają kompleksowego materiału dowodowego, że spółka miała i ma majątek czynny pozwalający na zaspokojenie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym V GC 48/11, a egzekucja prowadzona przez wierzyciela jedynie na skutek jego indolencji okazała się bezskuteczna. Dlatego nie można zgodzić się ze skarżącymi, że wierzyciel we wniosku nie wykazał materialnoprawnych przesłanek do uwzględnienia wniosku.

Mając na uwadze powyższe zażalenia wspólników oddalono na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 2 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 13 i § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 490), o czym orzeczono w pkt II i III postanowienia.